

[Sigsgaard.]

det vil sige skatteyderne, støtter de tilfældige private ejere, der skal bygge om — sådan bliver virkningen i hvert fald, når vi kommer ind på tanken om det frie boligmarked, som VKR støtter, og som socialdemokraterne måske også støtter; det er lidt uklart efterhånden. Ejerne kommer aldrig til at betale støtten tilbage; tværtimod er den med til at give dem højere huslejeindtægter og større formuer. Sådan er hele saneringssystemet. Først kan et hus stå i 100 år og tjene sig selv ind 15-20-30 gange. Når det så er faldetærdigt, siger man ikke til ejeren: dit hus duer ikke, det fylder kun op, du må fjerne det. Nej, så kommer stat og kommune og giver ham en masse penge, så det kan pyntes op og blive stående i 50 år endnu og tjene sig selv ind endnu flere gange. Jo ældre og jo mere ubrugelige husene bliver, des større profit giver de ejerne, og hvis man får indført det frie boligmarked, bliver disse gamle kasser de rene guldgruber. På det foreliggende grundlag, som jeg finder forkert og urimeligt, er lovændringerne rimelige nok. Det er grundlaget, det er galt med.

Den egentlige baggrund for lovforslaget er, at der stadig væk ikke sker noget videre med saneringen. Ministeren nævner 600 lejligheder på Nørrebro og 400 på Frederiksberg og 300 på Fyn, men det er en lille dråbe i et kæmpehav. Det er sjældent, man snakker alt for meget om tal, når man taler sanering, og tallene er da også nogle kedelige krabater i denne forbindelse. I 1955 var der i København mellem 35.000 og 40.000 lejligheder, som var mere end 75 år gamle. I 1965 var der 61.000 mere end 75 år gamle lejligheder. I 1968 var der 65.000, og her i 1970 nærmer vi os stærkt de 70.000 lejligheder, som er over 75 år. Det vil altså sige, at medens boligministeren og ordførerne har ført en smuk debat om den nye saneringslov, er der blevet endnu flere ældgamle boliger. I 1969 fyldte endnu 2.000 københavnske boliger 75 år, og der forsvandt højst 500 af de gamle i samme år. I 1970 gik det nogenlunde ligesådan, dér kender vi ikke de nøjagtige tal endnu. Det vil altså sige, at saneringsproblemet vokser støt hvert eneste år. Det er nu dobbelt så stort, som det var i 1955, hvis vi måler det på antallet af lejligheder, der er 75 år og derover; og det synes

jeg er en meget rimelig målestok. Jeg mener, at alene sådan nogle kolde kendsgerninger burde give anledning til, at man sagde: ja men det går altså skævt, det går helt skævt, vi må undersøge grundlaget for den saneringspolitik, der føres.

Ministeren siger i fremsættelsen, at nu skal vi i gang med at løse det alvorlige problem, som består i at få fjernet de usunde og uhumske boliger, som vi har arvet fra en letsindig og ligegyldig bygningslovgivning fra slutningen af det forrige århundrede. Det synes jeg tyder på en anden opfattelse af begrebet sanering end f. eks. den, jeg har, for det tyder på, at boligministeren mener, at når vi kommer over den pukkel, som er skabt af dem, der kom før os, er problemet klaret. Jeg tror, man må erkende, at det er det slet ikke. Saneringsproblemet er et problem, der består til evig tid; vi skal til evig tid skaffe os af med de boliger, der bliver for gamle og for dårlige. Der er ikke noget, der tyder på, at problemet i overskuelig fremtid bliver mindre, tværtimod; som jeg har beskrevet, vokser det, det bliver stadig større.

Lovforslaget her kan ikke skjule, at saneringen faktisk stadig væk må betegnes som en stor fiasko. Måske lykkes det at få saneret de 600 lejligheder på Nørrebro, men samtidig med at man gør det, bliver endnu 1.000 eller 1.500 lejligheder saneringsmodne. Det vil altså sige, at man kommer endnu længere bagud, selv om man foretager sig lidt, f. eks. det med de 600 lejligheder. Det går i sandhed efter devisen: ét skridt frem og to tilbage.

Der burde gøres to ting: for det første skulle der skabes lovhjemmel for, at bygningsmyndighederne kan påbyde nedrivning af huse f. eks. over 75 år, eller hvad man nu kan finde frem til. For det andet skulle alle byggetilladelser for fremtiden gives på åremål, sådan at ejeren måske får tilladelse til at bygge et hus og lade det stå i 40 eller 50 eller 70 år — det kan man diskutere — men når tilladelsen er udløbet, har han pligt til på egen bekostning at fjerne ejendommen. Det var en måde, hvorpå vi i hvert fald kunne gardere os imod, at de, der kommer efter os, skal have lige så store saneringsproblemer at slås med, som vi har i dag. Jeg tror, jeg tidligere har nævnt de tanker, men de virkede altså ikke. Der er ikke meget, der tyder på, at regeringen og i og for sig heller